

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова приймальної комісії
Рівненського державного
гуманітарного університету

проф. Р.М. Постолюк

«29» березня 2019 р.

**ПРОГРАМА ДОДАТКОВОГО ВИПРОБУВАННЯ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 029 «ІНФОРМАЦІЙНА, БІБЛІОТЕЧНА ТА АРХІВНА
СПРАВА (КНИГОЗНАВСТВО, БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО І БІБЛІОГРАФІЯ)»
для вступників на здобуття ступеня вищої освіти «Магістр»
на основі ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) бакалавра, спеціаліста, магістра**

Схвалено вченою радою факультету документальних комунікацій та менеджменту
Протокол № 2 від «26» лютого 2019 р.

Голова вченої ради
факультету документальних комунікацій
та менеджменту

проф. Юхименко-Назарук І. А.

Розробники: доц. Л. Ф. Трачук
доц. Л. Ф. Бандилко
ст. викл. Костенко М. С.

Рівне – 2019

Програма додаткового випробування зі спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» (спеціалізації «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія») для вступників на здобуття ступеня вищої освіти «Магістр» на основі здобутого ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) (освітньо-кваліфікаційного рівня) бакалавра, спеціаліста, магістра з інших спеціальностей / Л. Ф. Трачук, Л.Ф. Бандилко. – Рівне : РДГУ, 2019. – 9 с.

Розробники:

Трачук Л.Ф., доцент, кандидат історичних наук, доцент кафедри документальних комунікацій і бібліотечної справи РДГУ

Бандилко Л.Ф., доцент, кандидат історичних наук, доцент кафедри документальних комунікацій і бібліотечної справи РДГУ

Рецензент:

Промська О.Л., кандидат історичних наук, заступник директора з наукової роботи КП «Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека» РОР

Програма фахового випробування зі спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» (спеціалізації «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія») для вступників на здобуття ступеня вищої освіти магістра на основі здобутого ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) бакалавра, спеціаліста чи магістра з інших спеціальностей визначає вимоги до рівня підготовки вступників у межах підготовки у відповідних закладах освіти, зміст основних освітніх компетенцій, критерії оцінки відповідей вступників, рекомендовані літературні джерела.

Розглянуто на засіданні кафедри документальних комунікацій і бібліотечної справи (протокол № 6 від 31 січня 2019 р.).

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	4
ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ.....	6
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ	8
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	10
ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС.....	11

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма додаткового випробування розроблена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра зі спеціальності «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», спеціалізації «Книгознавство, бібліотекознавство і бібліографія» охоплює коло питань, які у сукупності характеризують вимоги до знань і вмінь особи, яка бажає навчатися в РДГУ з метою одержання ОКР «Магістр» зі спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». Програму розроблено відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики магістра з інформаційної, бібліотечної та архівної справи і державних вимог до компетентностей особи, котра здобула освіту за ступенем бакалавра.

Мета і завдання вступного випробування:

1. Перевірити відповідність знань, умінь, навичок вступників вимогам програми, визначити рівень їх володіння основами професійного дискурсу.
2. Оцінити ступінь підготовки випускників за ступенем бакалавра для подальшого навчання у вищих навчальних закладах та здобуття ОКР «Магістр» зі спеціальності 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа».

Вступник має виявити базові знання з теорії дисциплін, що виносяться на вступне випробування. Повинен оперувати основними дефініціями теорії і практики бібліотечної справи, володіти методологією наукових досліджень, вміти здійснювати інформаційний пошук. Вступник повинен продемонструвати вміння творчого, критичного погляду на бібліотечну діяльність.

Порядок проведення вступного випробування.

Додаткове випробування проводиться згідно з розкладом, складеним приймальною комісією Рівненського державного гуманітарного університету.

Допуск до вступного випробування вступників здійснюється за умови наявності аркуша результатів вступних випробувань та документа, що засвідчує особу (паспорт).

Додаткове випробування проводиться в усній формі, що передбачає надання відповідей на питання екзаменаційних білетів. Вступник отримує тільки один комплект екзаменаційних завдань, заміна завдань не дозволяється. Екзаменаційні білети складаються відповідно до даної програми, друкуються на спеціальних бланках за встановленим зразком та затверджуються головою приймальної комісії Рівненського державного гуманітарного університету.

Під час фахового випробування вступник має право звернутися до екзаменаторів з проханням щодо уточнення умов завдань. Натомість вступнику не дозволяється користуватися сторонніми джерелами інформації (електронними, друкованими, рукописними) та порушувати процедуру проходження додаткового випробування, що може бути причиною для відсторонення вступника від вступних випробувань.

Для письмового запису відповідей на екзаменаційні завдання використовуються аркуші усної відповіді відповідного зразка. Після внесення вступником відповіді до зазначеного аркушу він ставить під нею свій підпис, що підтверджується підписами голови та екзаменаторами фахової атестаційної комісії.

Оцінювання відповіді вступників на вступному випробуванні здійснюється членами фахової атестаційної комісії, призначеної згідно з наказом ректора, за шкалою «склав» - «не склав».

ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

«Основи наукових досліджень»

- Методологія та методи наукового дослідження.
- Інформаційні ресурси та інформаційна культура.
- Джерела наукової інформації, їх пошукові можливості.
- Каталоги й картотеки як джерело пошуку інформації.
- Довідкові видання як важливий інформаційний ресурс.
- Студентські наукові роботи: види, структура, вимоги до змісту та оформлення.

«Книгознавство та історія книги»

- Книгознавство як наука.
- Виникнення, основні етапи розвитку та сутність книгознавства.
- Конструкція і структура книги: характеристика основних елементів.
- Довідковий апарат (службова частина) книги.
- Сучасне книговидання: основні напрямки та перспективи розвитку.

«Аналітико-синтетична обробка документів»

- Бібліографічний опис: поняття, значення, вимоги. Стандартизація бібліографічного опису.
- Загальні правила складання бібліографічного опису.
- Складання бібліографічного опису під заголовком індивідуального автора.
- Бібліографічний опис документа під назвою.
- Бібліографічний опис складової частини документа.
- Бібліографічний опис електронних ресурсів та аудіовізуальних документів.
- Теоретичні основи та загальна методика систематизації документів.
- Систематичні документні класифікації. УДК: призначення, структура, методика використання.

«Загальне бібліотекознавство»

- Суть бібліотекознавства, його об'єкт і предмет.
- Сучасний стан бібліотечної справи в Україні.
- Бібліотечні мережі, їх характеристика.
- Національні бібліотеки України: ознаки, завдання, функції.
- Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського як головний науково-інформаційний центр держави.
- Типологічні особливості спеціальних бібліотек, їх характеристика.
- Обласні універсальні наукові бібліотеки: завдання, структура, основні напрями діяльності.
- Публічні бібліотеки: типологічні особливості, завдання, перспективи розвитку.
- Призначення, структура, особливості функціонування дитячих та юнацьких бібліотек.
- Сучасні вітчизняні бібліотекознавці та тематика їх наукових досліджень.

«Загальне бібліографознавство»

- Об'єкт, предмет, методологія бібліографознавства.
- Компонентна структура бібліографічної діяльності.
- Класифікація бібліографії за суспільним призначенням.

- Завдання та організація поточної державної бібліографії.
- Центри науково-інформаційної діяльності та їх бібліографічна продукція.
- Основні напрямки діяльності Книжкової палати України.
- Суспільне призначення рекомендаційної бібліографії та її завдання.
- Бібліографічна робота бібліотеки.

«Автоматизовані бібліотечні технології»

• Електронний каталог як сукупність бібліографічних і лексикографічних баз даних.

- Технології штрих-кодування в бібліотеках.
- Технологія електронної доставки документів.
- Автоматизовані бібліотечно-інформаційні системи з відкритим кодом.
- Сучасні українські бібліотечні корпоративні проекти.
- Основні способи рекаталогізації.
- Відкритий доступ: суть, переваги, шляхи реалізації.
- Технології створення електронних бібліотек.

«Бібліотечно-бібліографічний менеджмент»

- Система управління бібліотечною справою в Україні.
- Базова організаційно-правова документація в бібліотеці.
- Нормування праці в бібліотеці: визначення, завдання, основні види норм.
- Планування роботи бібліотек: значення, принципи, види планів.
- Облік бібліотечної роботи: значення, види.
- Бібліотечна статистика: призначення, об'єкти, джерела.
- Вимоги до особистості менеджера бібліотечної справи.
- Фінансування бібліотек.
- Проектна діяльність бібліотек.
- Зміст та завдання економіки бібліотечної справи.
- Мета, функції та принципи бібліотечного маркетингу.
- Рекламна діяльність бібліотеки. Основні види реклами.
- Мета, завдання та основні форми методичного керівництва бібліотеками.
- Науково-дослідна та видавнича діяльність бібліотек.
- Форми та етапи підвищення кваліфікації бібліотечних працівників.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ

Рівень професійної компетентності вступників оцінюється за шкалою «склав»-«не склав».

Виділені такі рівні компетентності.

I рівень – початковий. Вступник володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину програмного матеріалу; не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований; не вміє застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач; допускає значні помилки.

II рівень – середній. Вступник відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання та розуміння основних положень, але його знання мають загальний чи фрагментарний характер; має труднощі з наведенням прикладів при поясненні явищ і закономірностей; з допомогою екзаменатора може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких значна кількість суттєвих.

III рівень – достатній. Вступник демонструє міцні ґрунтовні знання програмного матеріалу; вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці; вільно вирішує практичні завдання; самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.

IV рівень – високий. Вступник виявляє особливі творчі здібності, демонструє глибокі знання програмного матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих джерелах; уміє аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку та розвитку, чітко й лаконічно, логічно та послідовно відповідати на поставлені запитання; демонструє вміння застосовувати теоретичні положення під час вирішення практичних завдань; переконливо аргументує відповіді.

**Таблиця відповідності
рівнів компетентності значенням шкали оцінювання відповідей вступників під час додаткового випробування**

Рівень компетентності	Шкала оцінювання
Початковий відповіді вступника невірні, фрагментарні, демонструють нерозуміння програмного матеріалу в цілому	Не склав
Середній відповіді вступника відзначаються розумінням окремих аспектів питань програмного матеріалу, але характеризуються поверховістю та фрагментарністю, при цьому допускаються окремі неточності у висловленні думки	Склав
Достатній відповіді вступника відзначаються правильним і глибоким розумінням суті питання програмного матеріалу, але при цьому допускаються окремі неточності не принципового характеру	
Високий відповіді вступника відзначаються глибоким розумінням суті питань програмного матеріалу	

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Про бібліотеки і бібліотечну справу : Закон України від 27 січ. 1995 р. №32/95-ВР // Відом. Верхов. Ради України. – 1995. – №7. – Ст. 45; В ред. Закону №16-19 від 01.01.2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/32/95-%D0%B2%D1%80>. 7.
2. ДСТУ ГОСТ 7.1 : 2006. Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання. – Чинний від 1.07.2007. – Київ : Держстандарт України, 2007. – III, 48 с.
3. Інформація та документація. Бібліотечно-інформаційна діяльність. Терміни та визначення понять : ДСТУ 7448:2013. – Чинний від 01.07.2014 р. – Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. – 41 с. – (Нац. стандарт України).
4. Бібліотекознавство. Теорія, історія, організація діяльності бібліотек : підруч. для вузів / В. О. Ільганаєва, Г. Д. Ковальчук, Т. П. Самійленко та ін. – Харків : Основа, 1993. – 193 с.
5. Власова Г. В. Аналітико-синтетична переробка інформації: навч. посібник / Г. В. Власова, В. І. Лутовина, Л. І. Титова. – Київ : ДАККіМ, 2006. – 290 с.
6. Воскобойнікова – Гузева О. В. Стратегії розвитку бібліотечно-інформаційної сфери України: генезис, концепції, модернізація: моногр. / О. В. Воскобойнікова – Гузева; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. Вернадського. – Київ: Академперіодика, 2014. – 362 с.
7. Горбаченко Т.Г. Аналітико-синтетична переробка документної інформації : навч. посіб. для дистанційного навчання / Т.Г. Горбаченко. – 2-ге вид., перероб. і доп. – Київ : Університет «Україна», 2008. – 312 с.
8. Гранчак Т. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського як науково-інформаційний центр організації управління знаннями / Т. Гранчак // Бібл. вісн. – 2019. – № 2. – С. 3–10. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2019_2_3.
9. Давидова І. О. Бібліотечне виробництво в інформаційному суспільстві / І. О. Давидова. – Харків, 2005. – 295 с.
10. Добко Т. Бібліографічний опис електронних ресурсів віддаленого доступу та соціальних сервісів Веб 2.0 / Т. Добко, І. Антоненко, Н. Моїсеєнко // Бібл. вісн. – 2014. – С. 12 – 21.
11. Дубровіна Л. А. Бібліотечна справа в Україні в ХХ ст. : монографія / Л. А. Дубровіна, О. С. Онищенко; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукопису. – Київ, 2009. – 530 с.
12. Женченко М. Бібліографічний опис електронних ресурсів: загальні вимоги / М. Женченко // Вісн. Кн. палати. – 2011. – № 4. – С. 15 – 18.
13. Зозуля С. Бібліотечно-інформаційна сфера України: сучасний стан / С. Зозуля // Вісн. Кн. палати. – 2016. - № 1. – С. 22–26.
14. Кушнарєнко Н. М. Наукова обробка документів : підручник / Н. М. Кушнарєнко, В. К. Удалова. – 4-е вид., перероб. і доп. – Київ: Знання, 2006. – 334 с.
15. Лобузін К. Корпоративна бібліотечна база знань : наук.-метод. посібн. / К. Лобузін; НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2016. – 103 с.
16. Ляшко С. Основні види довідкових видань / С. Ляшко // Наук. пр. Нац. б-ки ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2006. – Вип. 16. – С. 458–465.
17. Макарова М. Інформаційна культура: суспільні та особистісні аспекти пізнання / Макарова М. // Вісн. Кн. палати. – 2017 – № 12. – С. 40–43.
18. Мотульський Р.С. Общее библиотековедение: учеб. пособие для вузов / Р. С. Мотульський. – Москва : Либеря, 2004. – 224 с.
19. Терешин В. И. Документные фонды : учеб. пособие для студентов информ. спец. вузов России / В. И. Терешин. – Москва, 1997. – 74 с.

20. Тимошик М. Історія видавничої справи: підручник / М. Тимошик. – Київ : Наша культура і наука, 2007. – 496 с.

21. Стратегія розвитку бібліотечної справи в Україні до 2025 року «Якісні зміни бібліотек для забезпечення сталого розвитку України» // Бібл. форум. – 2015. – № 2. – С. 52–59.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС

1. Бібліотечний інформаційно-освітній портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.libportal.org.ua/>. – Назва з екрана.

2. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>. – Назва з екрана.

3. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nplu.org/>. – Назва з екрана.

4. Національний репозитарій академічних текстів: відкритий доступ до наукової інформації : монографія / О. С. Чмир, Т. К. Кваша, Т. О. Ярошенко та ін. – Київ : ДНУ «УкрІНТЕІ», 2017. – 200 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/12464/Natsionalnyi_repozytarii_akademichnykh_tekstiv.pdf?sequence=1&isAllowed=y. – Назва з екрана.

5. Українська бібліотечна асоціація (УБА) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ula.org.ua/>. – Назва з екрана.

6. Українська бібліотечна енциклопедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ube.nplu.org/>. – Назва з екрана.